Tillæg til tilladelse *efter lov om husdyrbrug og anvendelse af gødning § 16 b, stk. 2*

Fortsættelse med eksisterende kvæghold, samt udvidelse med produktion af årligt 100 slagtesvin

Bakkemosegård, Ravnsborgvej 31, 4943 Torrig L

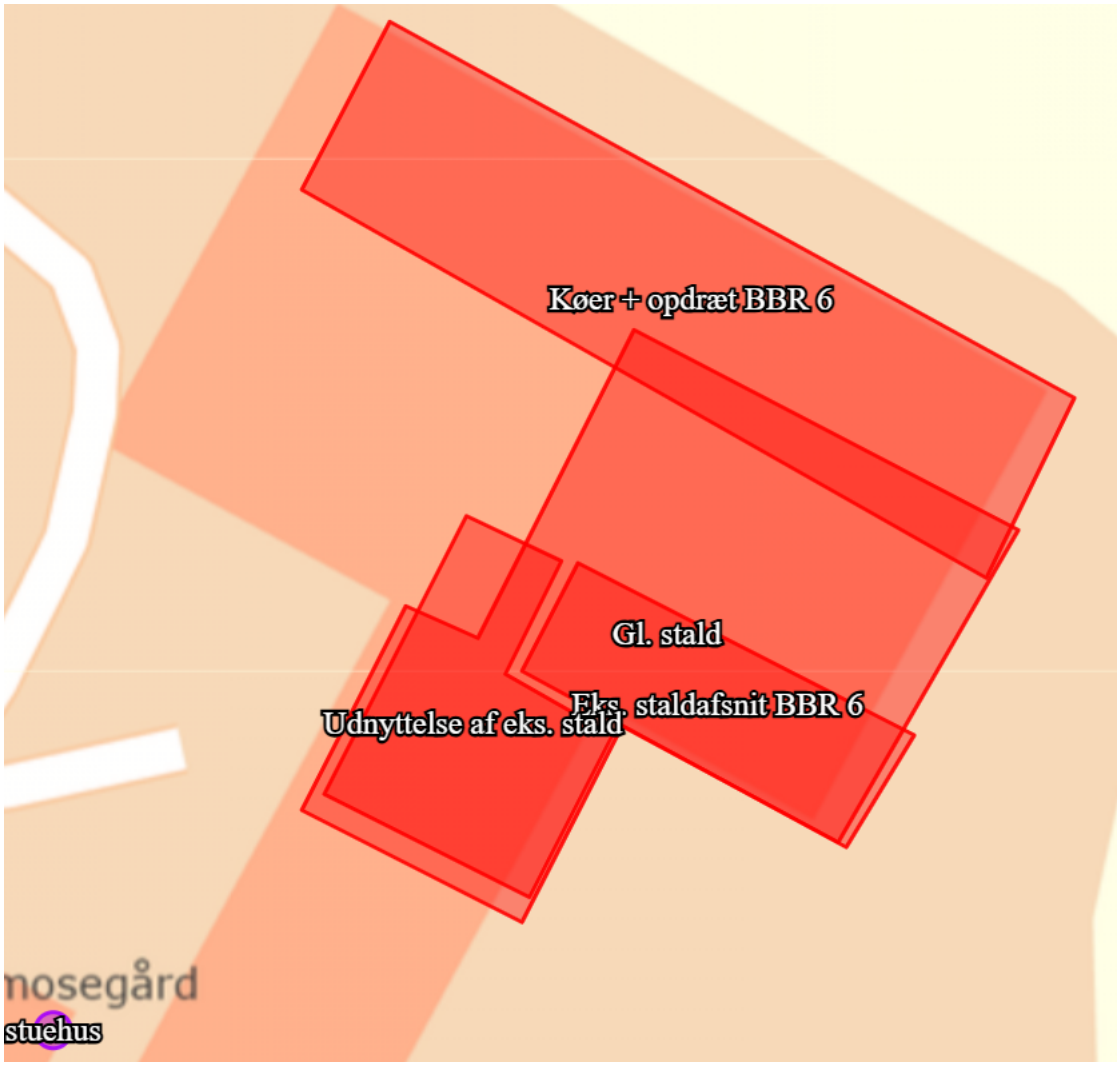

Data

Lolland Kommune Teknik- og Miljømyndighed

SBSYS sags ID:	1010167
Journal nr.:	09.17.21-P19-1-26
Sagsbehandler:	Henriette Lund Pedersen (henlp)
Kvalitetssikret af:	Catarina Bræstrup Jensen

Lovgivning:
Lovbekendtgørelse nr. 1065 af 21. august 2025 - Husdyrbrugloven
Bekendtgørelse nr. 1089 af 16. oktober 2024 - Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen
Bekendtgørelse nr. 2243 af 29. november 2021 - Husdyrgødningsbekendtgørelsen

Dato for afgørelsen:
15. juli 2026

Ansøger:
Jonas Henriksen

CVR nr.:
35293868

CHR nr:
74238

Ejendom:
Bakkemosegård, Ravnsborgvej 31, 4943 Torrig L

Matrikelnummer staldanlæg:
8 a Ravnsby By, Birket

Kontaktperson angående driften:
Jonas Henriksen, Ravnsborgvej 31, 4943 Torrig L.

Ansøgers konsulent:
Mikael Kirkhoff Samsøe - VKST

Tilladelses- og tilsynsmyndighed:
Lolland Kommune, Teknik og Miljø, Sønder Boulevard 84, 4930 Maribo

Sagsbehandler:
Landbrugssagsbehandler Henriette Lund Pedersen

Kvalitetssikring:
Catarina Bræstrup Jensen

Indholdsfortegnelse

1. Ansøgning, tilladelse og vilkår 5
   1.1 Ansøgningen om miljøtilladelse 5
   1.2 Samlet vurdering og afgørelse 5
   1.3 Vilkår 5
   1.4 Denne tilladelse 7
   1.5 Offentlighed og klagevejledning 8
   1.6 Offentlighed og klagevejledning 8
   1.6 Meddelelsespligt ved ændringer, ejerforhold og uheld 9
   1.7 Gyldighed og andre godkendelser 9
   1.8 Retsbeskyttelse og revurdering 10
2. Beskrivelse af husdyrbruget og det ansøgte 10
   2.1 Husdyrhold, stalde og produktionsareal 10
   2.2 Miljøteknologi i stalde 12
   2.3 Husdyrgødning produktion, opbevaring og håndtering 12
   2.4 Energi- og vandforbrug 13
   2.5 Ventilation 13
   2.6 Ammoniak fra anlægget og BAT krav 13
3. Beliggenhed og de landskabelige værdier 14
   3.1 Afstandskrav, bygge- og beskyttelseslinjer, fredninger m.v. 14
   3.2 Planmæssige forhold og beplantning 15
4. Ammoniak 18
   4.1 Ammoniak fra anlægget 18
   4.2 Ammoniakfølsomme lokaliteter 18
   4.3 Ammoniak og særligt beskyttede dyre- og plantearter 21
   4.4 Ammoniak og internationale naturbeskyttelsesområder 22
5. Jord, grundvand og overfladevand 22
   5.1 Jord og grundvand 22
   5.2 Vaskevand og overfladevand 23
6. Forurening fra anlægget 23
   6.1 Lugt 23
   6.2 Skadedyr 24
   6.3 Affald og kemikalier 25
   6.4 Støj, støv og vibrationer 26
   6.5 Transport 26

6.6 Andre påvirkninger 27
7. Egenkontrol 27
8. Bilag 28

1. Ansøgning, tilladelse og vilkår

I dette kapitel beskrives det ansøgte, og her er den samlede vurdering og afgørelse samt tilladelsens vilkår og beskrivelse af offentlighed samt juridiske forhold omkring tilladelsen.

1.1 Ansøgningen om miljøtilladelse

Der er søgt om miljøtilladelse til udvidelse af dyrehold med produktion af årligt 100 slagtesvin, herunder ændring i anvendelse af eksisterende bygningsmasse (Gammel stald) på ejendommen Bakkemosegård, Ravnsborgvej 31, 4943 Torrig L. Ansøgningen behandles som et tillæg til den eksisterende tilladelse.

Der er i 2020 givet miljøtilladelse til ammekvægbesætning på ejendommen.

1.2 Samlet vurdering og afgørelse

Lolland Kommune meddeler hermed jf. husdyrbrugloven[1] § 16 b, stk. 2 tilladelse til fortsat drift og ændring af dyreholdet på Ravnsborgvej 31, 4943 Torrig L.
Tillægget meddeles på de vilkår, der fremgår af afsnit 1.3.

1.3 Vilkår

Gældende vilkår fra eksisterende tilladelse

2.1 Husdyrhold, stalde og produktionsareal

1. Den på kort 2.1.1 og tabel 2.1.2 viste stald kaldet ny stald med et oplyst produktionsareal på 354 m^2 må anvendes til flexgruppen ”alle kvæg, heste, får og geder” på dybstrøelse.

3.2 Planmæssige forhold og beplantning

3. Der skal senest 6 måneder efter indsættelse af dyr i den nye stald etableres beplantning som beskrevet i Fredningsnævnets dispensation dateret den 2. oktober 2020 fra Fredningsnævnet – ”Dispensation til plantning af læhegn og trærækker på ejendommen Ravnsborgvej 31, 4943 Torrig L” – se bilag 1 til denne tilladelse.

6.2 Skadedyr

4. Bekæmpelse af skadedyr på ejendommen skal ske efter retningslinjer fra Institut for Agro økologi - Aarhus Universitet.

6.4 Støj, støv og vibrationer

5. Driften af ejendommen må hos naboer ikke give anledning til støj, der overstiger de på en hver tid vejledende grænseværdier i Miljøstyrelsens vejledning om ekstern støj fra landbrug.

6. Såfremt Lolland Kommune ved en orienterende støjmåling vurderer, at Miljøstyrelsens vej ledende støjgrænser er overskredet, skal der gennemføres en støjkortlægning af et autoriseret firma efter

Miljøstyrelsens retningslinjer. Støjkortlægningen skal bekostes af ejendom mens ejer eller driftsherre og skal - undtagen opfølgende målinger -maksimalt ske 1 gang årligt.

7. Er den vejledende støjgrænse overskredet, skal der ske afhjælpende foranstaltninger, og en ny støjkortlægning skal dokumentere, at støjgrænsen efterfølgende er overholdt.

7. Egenkontrol

8. Denne tilladelse skal være let tilgængelig på ejendommen som trykt eksemplar eller elektronisk.

9. Nedenstående dokumentation skal opbevares på husdyrbruget i mindst 5 år og fremvises for tilsynsmyndigheden, hvis denne anmoder om det.

Affald (afsnit 6.3)

10. Til dokumentation for aflevering af affald, skal der foreligge kvitteringer for aflevering af affald, miljø farligt affald og kadaver.

Nye vilkår der gælder fra meddelelse af dette tillæg

2.1 Husdyrhold, stalde og produktionsareal

11. Ændring af flexgruppe: Den på kort 2.2.1 viste stald kaldet ”eks. staldafsnit BBR6” med et oplyst produktionsareal på 102 m², oprettet i husdyrgodkendelse.dk som flexgruppen ”alle dyr” på dybstrøelse og blandet ventilation, må anvendes til **kvæg og slagtesvin** på dybstrøelse og med blandet ventilation.

12. Ibrugtagelse af gl. stald.: Den på kort 2.2.1 viste stald kaldet ”Udnyttelse af eks. stald” med et beregnet produktionsareal på 68 m², oprettet i husdyrgodkendelse.dk som flexgruppen ”alle dyr” på dybstrøelse og blandet ventilation, må anvendes til **kvæg og slagtesvin** på dybstrøelse og med blandet ventilation.

13. Den med dette tillæg omfattede svineproduktion må **udelukkende** foregå som indendørs produktion i de i vilkår 11 og 12 nævnte stalde. Svinehold uden for disse stalde, herunder frilands- eller delvis frilandsdrift med udendørs folde og hytter/shelters, er ikke omfattet af denne tilladelse og vil kræve særskilt tilladelse/godkendelse efter husdyrbrugloven.

2.6 Ammoniak fra anlægget og BAT[1] krav

13. Hyppig udmugning/udskiftning af dybstrøelse
Dybstrøelsen skal udmuges/udskiftes med en frekvens, der sikrer, at overfladen holdes overvejende tør og fast, og der skal løbende tilføres frisk, tør strøelse, så der ikke opstår større sammenhængende områder med våd, gødningsmættet strøelse.

14. Der skal som minimum ske fuldstændig udmugning af dybstrøelseslaget i hvert staldafsnit mindst 1 gange årligt, og dybstrøelsen skal udbringes direkte fra staldene

[1] Bedste tilgængelige teknologi

7. Egenkontrol og dokumentation

15. Egenkontrol – driftsjournal
Der skal føres driftsjournal (logbog) over:

- datoer for fuldstændig udmugning/udskiftning af dybstrøelse i hvert staldafsnit,

Journalen skal opbevares på ejendommen i mindst 5 år og forevises tilsynsmyndigheden på forlangende.

16. Dokumentation for overholdelse af BAT-kravet
På tilsynsmyndighedens anmodning skal ansøger fremlægge en opdateret ammoniakberegning fra www.husdyrgodkendelse.dk, der dokumenterer, at den samlede ammoniakemission fra husdyrbruget (stald og lager) ikke overstiger 753 kg NH□-N pr. år ved den faktiske drift, herunder eventuelle ændringer i produktionsareal, dyretype, staldsystem eller miljøteknologi.

Vilkår der er ændret ved meddelelse af dette tillæg (Nyt vilkår se vilkår 11)

2.1 Husdyrhold, stalde og produktionsareal

2. Den på kort 2.1.1 og tabel 2.1.2 viste stald kaldet delvis ny stald med et oplyst produktionsareal på 102 m2 må anvendes til flexgruppen ”alle kvæg, heste, får og geder” på dybstrøelse.

1.4 Denne tilladelse

Dette tillæg til den eksisterende tilladelse, er opbygget kapitler i henhold til de punkter, som Lolland Kommune skal vurdere og om nødvendigt stille vilkår til jf. husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen § 45.

I hvert af kapitlerne 2 – 6 er ansøgers beskrivelse, Lolland Kommunes bemærkninger og vurdering af forholdet samt de nødvendige vilkår for den ansøgte drift.

Kapitel 7 indeholder Egenkontrol og kapitel 8 indeholder bilag til tilladelsen.

Husdyrbruget er omfattet af tilladelsesordningen i husdyrbruglovens § 16 b, idet der er tale om et husdyrbrug, der ikke er godkendelsespligtigt efter § 16 a, men som har et produktionsareal over de i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen fastsatte grænser.

Efter husdyrbruglovens § 27, stk. 1, skal en tilladelse efter § 16 b indeholde vilkår om husdyrbrugets indretning og drift, herunder om den kontrol, som den ansvarlige skal foretage for egen regning, samt opførelse af bebyggelse m.v.

Efter § 27, stk. 2, gælder, at hvis husdyrbruget har en ammoniakemission på mere end 750 kg NH□-N pr. år, skal kommunalbestyrelsen fastsætte vilkår, som sikrer reduktion af ammoniakemissionen ved anvendelse af den bedste tilgængelige teknik (BAT).

Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen fastsætter bl.a., at:

- ammoniakemissionen fra husdyrbruget (stald og lager) beregnes på grundlag af produktionsareal og emissionsfaktorer i bilag 3, pkt. A,
- beskyttelsesniveauet for ammoniak omfatter BAT-krav med henblik på reduktion af ammoniakemissionen,
- kommunalbestyrelsen skal fastsætte vilkår om anvendelse af ammoniakreducerende virkemidler, hvis emissionen inkl. det ansøgte er > 750 kg NH□-N/år.

1.5 Biaktiviteter

Der er ingen biaktivitet i forbindelse med den ansøgte drift.

1.6 Offentlighed og klagevejledning

Høring om udkast til miljøtilladelse

Udkast til denne miljøtilladelse har været i høring hos ansøger og dennes konsulent, samt nabo på Ravnsborgvej 35. (Inden for den beregnet lugtkonsekvenszone) Nabo kom med krav om vilkår, der dog ikke imødekommes.

Klagevejledning

Denne afgørelse kan påklages til Miljø- og Fødevareklagenævnet ifølge Husdyrbruglovens § 76, stk. 1.
Klagefrist

Klagefristen er 4 uger fra den dag, afgørelsen eller beslutningen er meddelt. Er afgørelsen eller beslutningen offentligt bekendtgjort, regnes klagefristen dog altid fra bekendtgørelsen.

Hvis klagefristen udløber på en lørdag eller helligdag, forlænges klagefristen til den følgende hverdag

En klage over denne afgørelse skal indgives inden 12. august 2026

Hvem er klageberettigede

Klageberettigede er alle med en væsentlig individuel interesse i afgørelsen samt en række organisationer fastlagt i loven – se nedenstående.

Sådan klager du

Du klager via klageportalen, som du finder via Nævnenes Hus. Du logger på klageportalen med Nem-ID. En klage er indgivet, når den er tilgængelig for Lolland Kommune via klageportalen.

Opsættende virkning

Ifølge Husdyrgodkendelsesloven § 81, stk. 1 har en klage over denne afgørelse ikke opsættende/opsættende virkning, medmindre klagenævnet bestemmer andet.

Miljø- og Fødevareklagenævnet kan træffe afgørelse om at fravige lovgivningens udgangspunkt i særlige tilfælde.

Civilt søgsmål

Hvis afgørelsen ønskes prøvet ved domstolene, skal søgsmål jf. Husdyrbrugloven § 90 være anlagt inden 6 måneder efter, at afgørelsen er meddelt.

Tilladelsen er fremsendt til følgende:

- Jonas Henriksen
- Mikael Kirkhoff Samsøe – VKST – mks@vkst.dk
- Styrelsen for patientsikkerhed – trost@sst.dk
- Danmarks Naturfredningsforening (DN) – dnlolland-sager@dn.dk
- Det Økologiske Råd – husdyr@ecocouncil.dk
- Dansk Ornitologisk Forening (DOF) – natur@dof.dk, lolland@dof.dk
- Danmarks Sportsfisker Forbund – post@sportsfiskerforbundet.dk
- Danmarks Fiskeriforening – mail@dkfisk.dk
- Ferskvandsfiskeriforeningen – nb@ferskvandsfiskeriforeningen.dk
- Friluftsrådet – fr@friluftsraadet.dk
- Friluftsrådet Storstrømmen – storstroem@friluftsraadet.dk
- Dansk Botanisk Forening – kontor@botaniskforening.dk

Naboer indenfor lugtkonsekvenszonen orienteres om tilladelsen.

1.6 Meddelelsespligt ved ændringer, ejerforhold og uheld

Alle ændringer og udvidelse af driften og produktionen på ejendommen, der ligger ud over det, der er givet mulighed for med denne tilladelse, skal forelægges Lolland Kommune til vurdering af, om ændringen eller udvidelsen kræver godkendelse eller er anmeldelsespligtig.

Den driftsansvarlige skal desuden underrette Lolland Kommune, hvis der sker ejerskifte eller udskiftning af den driftsansvarlige, eller hvis husdyrproduktionen hel eller delvis ophører i en periode.

Lolland Kommune skal ligeledes underrettes, hvis der er hændelser på ejendommen, som har væsentlig miljømæssig betydning.

1.7 Gyldighed og andre tilladelser

Denne tilladelse skal være fuldt udnyttet senest 6 år efter den er meddelt – ellers bortfalder dele af tilladelsen jf. reglerne i Husdyrbrugloven.

Hvis tilladelsen efterfølgende ikke udnyttes fuldt ud i 3 på hinanden følgende år, bortfalder dele af tilladelsen jf. reglerne i Husdyrbrugloven.

Bedriften skal til enhver tid leve op til gældende regler i lovgivningen, selvom disse regler kan være skærpede i forhold til denne tilladelse.

Det er ansøgers eget ansvar at kontakte Lindet Vandværk angående muligheden for øget levering af vand til bedriften.

1.8 Retsbeskyttelse og revurdering

Med denne tilladelse følger 8 års retsbeskyttelse. For vilkår meddelt ved dette tillæg udløber *retsbeskyttelsen for tillægget derfor i 2034 på samme dato, som dette tillæg er meddelt.*

Da husdyrbruget opfylder totaldepositionskravet og er et ikke-IE-husdyrbrug med tilladelse efter § 16 b, er der ingen revurderingspligt. Tilladelsen er omfattet af den 8-årige retsbeskyttelse efter §§ 40–41 og kan som udgangspunkt ikke ændres ved påbud eller forbud i retsbeskyttelsesperioden.

Lolland Kommune den 15.07.2026

Henriette Lund Pedersen
Landbrugssagsbehandler

2. Beskrivelse af husdyrbruget og det ansøgte

I dette kapitel beskrives stalde og dyrehold, husdyrgødning samt andre driftsforhold af miljømæssig betydning.

2.1 Husdyrhold, stalde og produktionsareal

Ansøgers oplysninger

Jonas Henriksen ejer ”Bakkemosegård”, hvorpå der er tilladt ammekøer med opdræt. Der er søgt om at udvide dyreholdet med 100 producerede slagtegrise om året.

Alle stalde vil være med dybstrøelse.

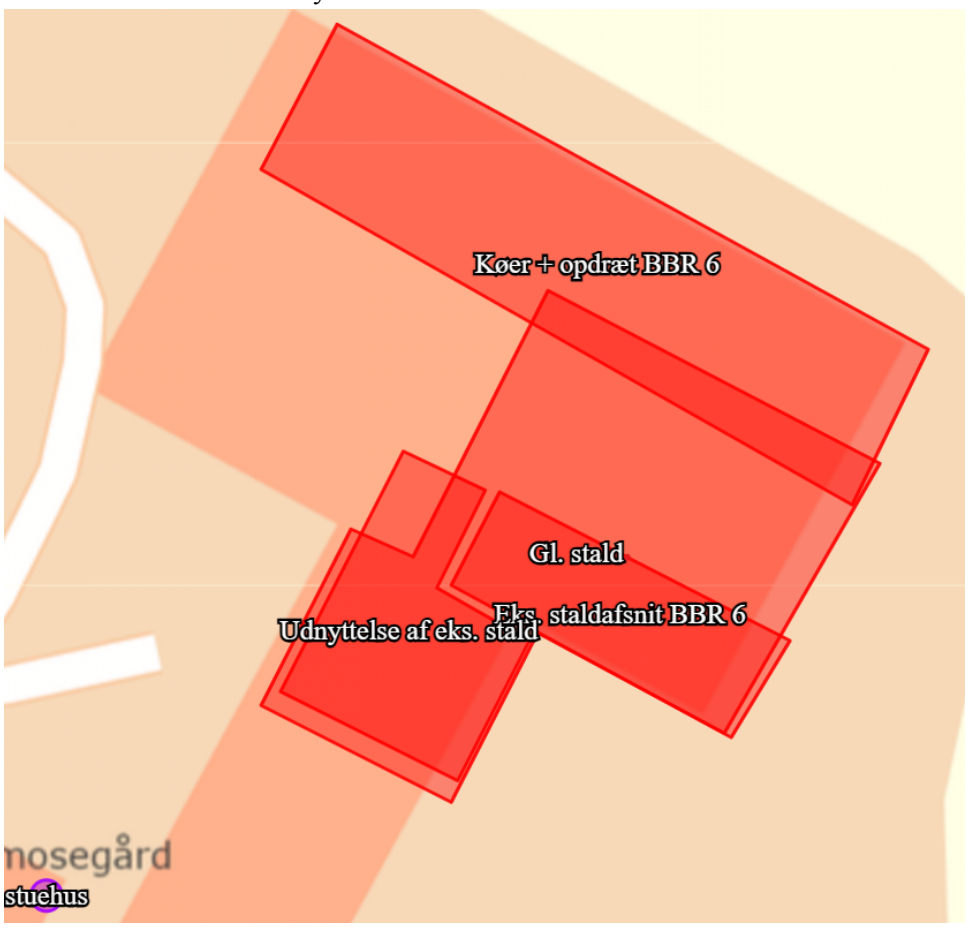

Kort 2.1.1 Kort fra den elektroniske ansøgning med angivelse af stalde og anlæg til husdyrgødning

Staldafsnit benyttes ikke i ansøgt drift

Udnyttelse af eks. stald	Kildehøjde: **3 m**	Ventilation: **Blandet ventilation**	Størrelse: **140 m²**
Oversigt over dyretyper og produktionsarealer			
(#850728) Alle dyr; Dybstrøelse BAT-forudsætning: **Nyt (inkl. renoveret) staldafsnit**	Antal måneder på græs: **0**	Miljøteknologi: **Ingen**	Udgør: **96 m²**
Samlet produktionsareal udgør	68.6 %		**96 m²**

Tabel 2.1.2 Fra den elektroniske ansøgning med oplysning om ansøgt drift

Lolland Kommunes bemærkninger og vurdering

Husdyrbruget omfatter kvæg opstaldet i stald med dybstrøelse og naturlig ventilation. Der er ikke indregnet græsning i ammoniakberegningen. Ansøger har udtrykkeligt ønsket, at der regnes på et ”worst case”-scenarie, hvor dyrene ikke kommer på græs, og har ikke ønsket vilkår om græsning.

Der stilles alene vilkår om dyretype og produktionsarealer.
Se under kapitel 1.3 vilkår.

2.2 Miljøteknologi i stalde

Lolland Kommunes bemærkninger og vurdering

Ansøger har i ansøgningen for alle stalde indsat, at der ikke er miljøteknologi. Der stilles derfor ikke vilkår til miljøteknologi i denne tilladelse.

2.3 Husdyrgødning produktion, opbevaring og håndtering

Ansøgers oplysninger

Gødningsproduktion og opbevaringskapacitet

Kapacitetsberegning for den forventede gødningsproduktion **i nudrift:**

Dybstrøelse:

Ca. 30 ammekøer: 30 × 10,06 t/år =	301,8 t/år
Ca. 15 tyrekalve (0-6 mdr.): 15 × 0,98 t/år =	14,7 t/år
Ca. 15 ungtyre (6 mdr. – slagtning): 15 × 2,53 t/år =	37,9 t/år
Ca. 22 kvier (6 mdr. – kælvning): 22 × 5,52 t/år =	121,4 t/år
Ca. 8 småkvier (0-6 mdr.): 8 × 1,89 t/år =	15,1 t/år
Dybstrøelse i alt: 1,7 m3/t x 490,9 t/år =	**ca. 834,6 m³/år**

Kapacitetsberegning for den forventede gødningsproduktion **i ansøgt drift:**

Dybstrøelse:

Ca. 30 ammekøer: 30 × 10,06 t/år =	301,8 t/år
Ca. 15 tyrekalve (0-6 mdr.): 15 × 0,98 t/år =	14,7 t/år
Ca. 15 ungtyre (6 mdr. – slagtning): 15 × 2,53 t/år =	37,9 t/år
Ca. 22 kvier (6 mdr. – kælvning): 22 × 5,52 t/år =	121,4 t/år
Ca. 8 småkvier (0-6 mdr.): 8 × 1,89 t/år =	15,1 t/år
Ca. 100 slagtegrise: 100 x 0,173 t/år =	17,3 t/år
Dybstrøelse i alt: 1,7 m3/t x 508,2 t/år =	**Ca. 863,94 m³/år**

Den gødning, der kommer fra grisestalden, tilføres kvægstalden, hvor den samlede dybstrøelse fra ammekvægsstalden udbringes direkte en gang om året. I praksis vil mængden af dybstrøelse være væsentligt mindre, da kvæget er på græs størstedelen af året.

På baggrund heraf vurderes mængden af dybstrøelse at være maks. 250 m3/år.

Dybstrøelsen fra kvægstalden vil blive kørt direkte ud forår og efterår og pløjet ned eller lagt i markstak.
På baggrund heraf vurderes mængden af dybstrøelse at være maks. 200 m^3/år.
Dybstrøelsen fra kvæget vil blive kørt direkte ud forår og efterår og pløjet ned eller lagt i markstak.

Lolland Kommunes bemærkninger og vurdering

Lolland Kommune har ingen bemærkninger til ansøgers oplysninger og beregninger.

Lolland Kommune har ikke mulighed for at stille vilkår i relation til opbevaringskapacitet af husdyrgødning. Forholdet tages op i forbindelse med miljøtilsyn.

Der stilles ingen vilkår.

2.4 Energi- og vandforbrug

Ansøgers oplysninger

Energi
Med den ansøgte ændring vurderes energiforbruget på ejendommen at forblive status-quo, da der kun vil være lys i stalden kortvarigt, når dyrene passes i vinterperioden.

Vandforbrug
Vandforbruget på ejendommen består hovedsageligt af drikkevand til dyrene. Forbruget forventes at øges i samme takt som dyreholdet.

Lolland Kommunes bemærkninger og vurdering

Lolland Kommune har ingen bemærkninger til ansøgers oplysninger.

Da der ikke er tale om et IED-brug, stilles der ingen vilkår.

2.5 Ventilation

Oplysning fra oprindelig tilladelse. Alle stalde er med dybstrøelse og naturlig ventilation.

Lolland Kommunes bemærkninger og vurdering

Lolland Kommune har ingen bemærkninger til ansøgers oplysninger.

Der stilles ingen vilkår, da det ikke er muligt til naturlig ventilation.

2.6 Ammoniak fra anlægget og BAT[2] krav

Ansøgers oplysninger

Ammoniakfordampningen og BAT-emissionskrav udregnes i det digitale ansøgningssystem. Der er lavet en ”worst case” beregning, hvor dyrene er sat på stald hele året. Dybstrøelse for ammekvæg og grise er det bedst tilgængelige staldsystem for disse dyr. Der er i IT-ansøgningssystemet valgt flex-gruppe for dyr på dybstrøelse for at give maksimalt fleksibilitet på ejendommen. Der udledes samlet 753kg ammoniak-N/år fra ejendommen.

Samlet BAT beregning

	Stalde	Lagre	Total
Samlet BAT krav (kg NH_3-N /år)	753	0	753
Faktisk emission (kg NH_3-N /år)	753	0	753
Forskel (kg NH_3-N /år)	-	-	0
Vejledende BAT Overholdt?	-	-	**Ja**

Tabel 2.6.1 Skema med resultat af beregning BAT angående ammoniak fra den digitale ansøgning

[2] Bedste tilgængelige teknologi

Lolland Kommunes bemærkninger og vurdering

Den samlede emission fra stald og lager er beregnet til 753 kg NH□-N pr. år.

Lolland Kommune skal derfor:

- fastsætte en maksimal ammoniakemission (BAT-krav) for husdyrbruget, og
- fastsætte konkrete vilkår om indretning og drift, der sikrer, at emissionen ikke overstiger dette niveau.

Ved fastsættelsen af vilkårene er der lagt vægt på, at der er tale om en dybstrøelsesstald med naturlig ventilation, og at BAT-virkemidler derfor primært skal knytte sig til:

- begrænsning af areal og varighed af våde/forurenede overflader,
- hyppig udmugning/udskiftning af dybstrøelse,
- god staldhygiejne og tør strøelse,
- hensigtsmæssig ventilation,
- begrænsning af ammoniakfordampning fra gødningsopbevaringsanlæg.

Lolland Kommune vurderer, at de i kapitel 1.3 fastsatte vilkår samlet set sikrer, at ammoniakemissionen fra husdyrbruget ikke overstiger 753 kg NH□-N pr. år, og at emissionen svarer til niveauet ved anvendelse af BAT.

3. Beliggenhed og de landskabelige værdier

I dette kapitel beskrives anlægget i forhold til diverse afstandskrav, samt husdyrbrugets beliggenhed i forhold til forskellige bygge- og beskyttelseslinjer, fredninger mv. Desuden beskrives husdyrbrugets placering i landskabet med hensyn til landskabelige værdier samt beplantning.

3.1 Afstandskrav, bygge- og beskyttelseslinjer, fredninger m.v.

Det skal vurderes, om placering af staldanlægget og anlæg til husdyrgødning overholder de i lovgivningen fastsatte afstandskrav[3], samt om placeringen er i strid med bygge- og beskyttelseslinjer samt fredninger.

- [3] Afstandskrav i Husdyrbrugloven – Lovbekendtgørelse nr. 520 af 1. maj 2019 om husdyrbrug og anvendelse af gødning m.v. - §§ 6-8.

Lolland Kommunes bemærkninger og vurdering

Projektet ligger inden for fredningen af Ravnsby Bakker. Fredningens formål (i dette delområde af fredningen) er bl.a., at sikre at arealer bevares i deres nuværende tilstand, at terrænet eller terrænformer herunder grusgravning, opfyldning og planering ikke er tilladt.

Levende hegn trægrupper og solitære træer må ikke fjernes. Opførelse af og tilbygninger til samt ombygning af landbrugsbygninger må ikke påbegyndes, forinden tegninger og planer for bygningen er godkendt af fredningsnævnet.

Det vurderes at det ansøgte kommer til at foregå i allerede eksisterende bygninger, og at det ansøgte ikke vil være i modstrid med andre af de elementer fredningen skal sikres bliver bevaret i området. Det ansøgte vurderes derfor ikke at være omfattet af fredningens bestemmelser.

Der stilles ingen vilkår.

3.2 Planmæssige forhold og beplantning

Det skal vurderes, om brug af stalden er i strid med de planmæssige forhold, som er beskrevet nærmere i Lolland Kommunes kommuneplan.

Ansøgers oplysninger
Da der i forbindelse med projektet kun sker ændringer i eksisterende bygninger, vurderes projektet ikke at have en væsentlig påvirkning på de landskabelige værdier. Ejendommen vil fortsat fremstå som en harmonisk, samlet ejendom.

Lolland Kommunes bemærkninger og vurdering

Fredede områder

Projektet ligger inden for fredningen af Ravnsby Bakker.

Fredningens formål (i dette delområde af fredningen) er bl.a., at sikre at arealer bevares i deres nuværende tilstand, at terrænet eller terrænformer herunder grusgravning, opfyldning og planering ikke er tilladt. Levende hegn trægrupper og solitære træer må ikke fjernes. Opførelse af og tilbygninger til samt ombygning af landbrugsbygninger må ikke påbegyndes, forinden tegninger og planer for bygningen er godkendt af fredningsnævnet.

Det vurderes at det ansøgte kommer til at foregå i allerede eksisterende bygninger, og at det ansøgte ikke vil være i modstrid med andre af de elementer fredningen skal sikres bliver bevaret i området.

Det ansøgte vurderes derfor ikke at være omfattet af fredningens bestemmelser.

Landskabsvurdering husdyrbrug
Der er tale om ændret anvendelse i eksisterende bebyggelse, og der er dermed ikke nye forhold der påvirker landskabet. Men det følger af Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens § 42, stk. 2, at vurderingen af det ansøgte projekt skal omfatte alle etableringer, udvidelser og ændringer, der er truffet afgørelse om inden for

de seneste 8 år før den aktuelle afgørelse.

Den 8. oktober 2020 blev der givet tilladelse efter lov om husdyrbrug og anvendelse af gødning § 16 b til nyt staldanlæg til ammekvæg og opdræt. Tilladelsen blev givet under forudsætning af der kunne gives dispensation for fredningen inden for Ravnsby Bakker. Der blev dermed ikke lavet landskabsvurdering i forbindelse med husdyrbrugsgodkendelsen fra den 8. oktober 2020.

Fredningsnævnet har behandlet to sager på ejendommen der har relation til de landskabelige interesser på ejendommen.

Den 2. oktober 2020 gav fredningsnævnet dispensation til plantning af læhegn mv. på ejendommen (FN-SSJ-10-2020) der efterfølgende er blevet nord for staldanlægget. Fjernelsen af læhegnet vil kræve en ny dispensation fra fredningsnævnet.

Den 3. marts 2021 gav fredningsnævnet dispensation til en ny kostald til løsdrift på ejendommen (FN-SSJ-52-2020) der bliver opført 2021/2022.

Ved fredningsnævnets behandling af sagen blev de landskabelige interesser vurderet ift. udpegningen som Nationalt geologisk interesseområde og placeringen inden for de i kommuneplanen udpegede Værdifulde jordbrugslandskaber og begge udpegninger er fortsat gældende uforandret, med følgende grundlæggende vurderinger.

Ejendommen ligger inden for det Nationale geologiske interesseområde ”Birket og Ravnsby Bakker og tunneldal”. Området er kendetegnet af at være et bakkelandskab af is-overskredet smeltevandsslette. I området findes markante dødishuller.

Ravnsby Bakker er en smeltevandsslette med mange dødishuller fra Nordøstisens tid.

Området er et fremtrædende bakkelandskab på Nordlolland med nogle usædvanligt instruktive dødishuller. Profilerne i grusgravene viser den største blottede lagserie på Lolland. Området er et nøgleområde til udredning af den geologiske historie i Sen Weichsel i Sydøstdanmark.

Området er mest sårbart over for større bebyggelser samt større læ- og skovplantninger der kan sløre landskabsformerne.

Det vurderes, at læplantninger, trærækker og en kommende stald omkring og i tilknytning til den eksisterende bebyggelsesstruktur, her ikke hindrer indsigten til landskabet og hindrer oplevelsen af de geologiske interesser i området.

Ejendommen ligger inden for værdifulde jordbrugslandskaber i karakterområde 8. Tunneldallandskabet - Ravnsby Bakker og Halsted Ådal. Værdifulde jordbrugslandskaber er udpeget i Kommuneplan 2025-2037. Kommuneplanen skelner mellem ”Jordbrugslandskaber” og ”Værdifulde jordbrugslandskaber” og hele kommunen er omfattet af enten den ene eller anden udpegning. De værdifulde jordbrugslandskaber udgør de bevaringsværdige landskaber i Lolland Kommune.

I værdifulde jordbrugslandskaber skal landskabets karaktertræk samt rumlige og visuelle kvaliteter i videst

muligt omfang sikres og forbedres gennem planlægning og forvaltning. Der må som hovedregel kun opføres byggeri og anlæg, der er erhvervsmæssigt nødvendig for driften af landbrug, skovbrug og fiskeri. Øvrigt byggeri, anlæg, terrænændringer eller ændret arealanvendelse kan kun ske for at varetage væsentlige planlægnings- eller samfundsmæssige hensyn.

Inden for karakterområde 8. Tunneldallandskabet - Ravnsby Bakker og Halsted Ådal, skal man være særlig opmærksom på, at bevare udsigten over dalstrøg og dødishuller og geologiske formationer. Kulturhistoriske monumenter, herregårdslandskaber og husmandssteder skal fortsat kendetegne landskabet. Desuden skal det sikres at bevoksnings- og bebyggelsesstrukturen bevares. Man bør som udgangspunkt undgå terrænændringer, vejanlæg, by- og erhvervsudvikling og opstilling af store tekniske byggerier og anlæg.

Lokalt ved Ravnsby er de karaktergivende landskabselementer og strukturer, først og fremmest bestemt af områdets varierede geologiske og terrænmæssige naturgeografi, der adskiller sig fra Lollands generelt meget ensartede moræneflade. Karaktergivende landskabselementer og strukturer er desuden det mønster som gårde, landsbyer, hus-mandsudstykninger, gravhøje og veje tilsammen danner. De rumlige kvaliteter er bestemt af de mange små og store skovområder og levende hegn i sammenhæng med dødishuller og bakker, som danner velafgrænsede små og store rum. Særlige markante punkter er Ravnsborg med borgbanke samt Lindet kirke

Den rumlige afgrænsning er transparent til lukket i bakkelandet ved Ravnsby pga. det varierede terræn, levende hegn og skovområder. Områdets kompleksitet er generelt mere sammensat i bakkelandet end i resten af kommunen og består af mange forskellige arealanvendelser, beplantningstyper og bygningstyper. I randmoræne- og dødislandskabet ved Ravnsby er levende hegn et karaktertræk, idet de her findes i en større koncentration end i resten af kommunen. Ligesom vejtræer markerer vejforløb her, samt i store dele af karakterområdet bl.a. ved Vesterborg Sø, ved Ll. Lindet og landevejen ved Sildebjerg og ved Halsted Kloster.

For at fastholde de stærke naturgeografiske kvaliteter er det nødvendigt at fortsætte den landbrugsmæssige udnyttelse af landområderne med opdyrkede marker og med natur- og halvkulturområder i de lavtliggende dele. Det betyder også at karakterområdet bør friholdes for yderligere råstofgravning, som uopretteligt vil ødelægge de store landskabelige geologiske kvaliteter. Væsentligt er det også at undgå nye store bygninger og store sammenhængende skovområder i både dalstrøgene og i de højtliggende kuperede områder, hvor skovplantningen dels vil udviske terrænforskelle og sløre landskabets konturer og dels hindre den vide udsigt fra bakketoppene.

De etablerede læhegn ligger vinkelret på Ravnsborgvej, som er den primære færdselsåre i området. Læhegnet sydøst for gården ligger lavt i terrænet og vil ikke tage udsigten til landskabet. Læhegnet mod nordøst afgrænser gårdkomplekset og laver en tydelig grænse mellem landbrugsjorden og gårdkomplekset, samtidig med at det virker afskærmende ift. bygningerne på ejendommen og gør dem mindre dominerende i landskabet hvilket vil blive styrket yderligere efterhånden som læhegnene vokser til.

Bygningsmassen vurderes at være hensigtsmæssig placeret som en samlet bygningsmasse med ældre og nyere bygninger der fremstår som et samlet hele.

Der er på den baggrund ikke grundlag for at stille yderligere landskabelige krav til ejendommen. Ydre

ændringer og ændringer i beplantningen vil kræve dispensation fra fredningen og de landskabelige forhold er dermed sikret der.

4. Ammoniak

I dette kapitel beskrives ammoniak fra anlægget og dets betydning for natur – herunder særligt ammoniakfølsom natur og internationale naturbeskyttelsesområder, samt beregning i forhold til renere teknologi.

4.1 Ammoniak fra anlægget

Ansøgers oplysninger

Samlet ammoniakemission fra husdyrbruget (stald og lager)

Drifttype:	Ammoniakemission fra staldafsnit (kg NH_3-N/år)	Ammoniakemission fra lagre (kg NH_3-N/år)	Ammoniakemission fra husdyrbruget (kg NH_3-N/år)
Ansøgt drift	752,8	0,0	752,8
Nudrift	383,0	0,0	383,0
8 års-drift	355,4	0,0	355,4

Lolland Kommunes bemærkninger og vurdering

NY vurdering skal indsættes

4.2 Ammoniakfølsomme lokaliteter

Her skal Lolland Kommune vurdere, om ammoniak fra anlægget påvirker ammoniakfølsomme lokaliteter – kategori 1, - 2 og kategori 3 natur. Kategorierne, grænseværdierne samt beregning af ammoniak fra anlægget på de enkelte kategorier beskrives nærmere i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen[4] § 2 stk. 1 samt §§ 25-29.

- Kategori 1 natur er særlig ammoniak følsomme naturtyper omfattet af Naturbeskyttelsesloven § 3 og beliggende i internationale naturbeskyttelsesområde (Natura 2000) - husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen § 2, stk. 1, pkt. 1.
- Kategori 2 natur er særlig ammoniak følsomme naturtyper omfattet af Naturbeskyttelsesloven § 3 og beliggende uden for internationale naturbeskyttelsesområder - husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen § 2, stk. 1, pkt. 2.
- Kategori 3 natur er andre ammoniakfølsomme naturtyper omfattet af Naturbeskyttelsesloven § 3 samt ammoniakfølsomme skove - husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen § 2, stk. 1, pkt. 3.

[4] Bekendtgørelse 2024-10-16 nr. 1089 om godkendelse og tilladelse m.v. af husdyrbrug

Ansøgers oplysninger
Der er ingen betydelige merbelastninger af kategori 1, 2 og 3-naturområderne, da alle merbelastninger er under 1 kg N/ha/år. På baggrund heraf vurderes projektet ikke at have en væsentlig påvirkning af naturområderne.

Lolland Kommunes bemærkninger og vurdering

Nærmeste kategori 1 natur ligger i Natura 2000 område ca. 402 m nordøst for den eksisterende stald.

Ammoniakemissionen på denne lokalitet er i den elektroniske ansøgning beregnet til totalt 0,2 kg ammoniak pr. ha pr. år, hvilket er det dobbelte af som i nudrift og driften for 8 år siden.

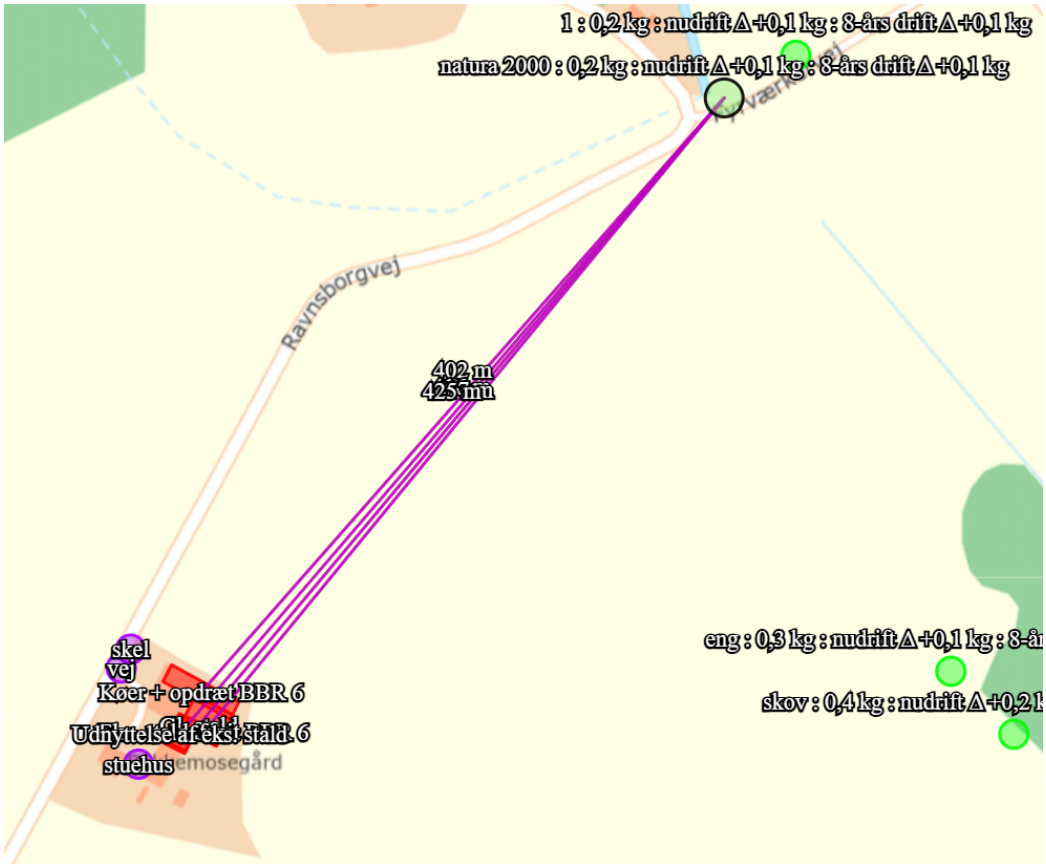

Kort 4.2.1 Bakkemosegård i forhold til kategori 1 natur i Natura 2000 område

Nærmeste kategori 2 natur ligger på Femø mere end 14 km fra anlæg på ejendommen. I den elektroniske ansøgning beregnes det, at området ikke modtager ammoniak fra anlæg på ejendommen i hverken nudrift eller i ansøgt drift.

Nærmeste kategori 3 natur, der ikke er skov, er en sø ca. 227 m syd for anlæg på ejendommen

Ammoniakdepositionen på søen, er i den elektroniske ansøgning beregnet til totalt 0,2 kg ammoniak pr. ha pr. år, hvilket er det dobbelte som i nudrift og i driften for 8 år siden.

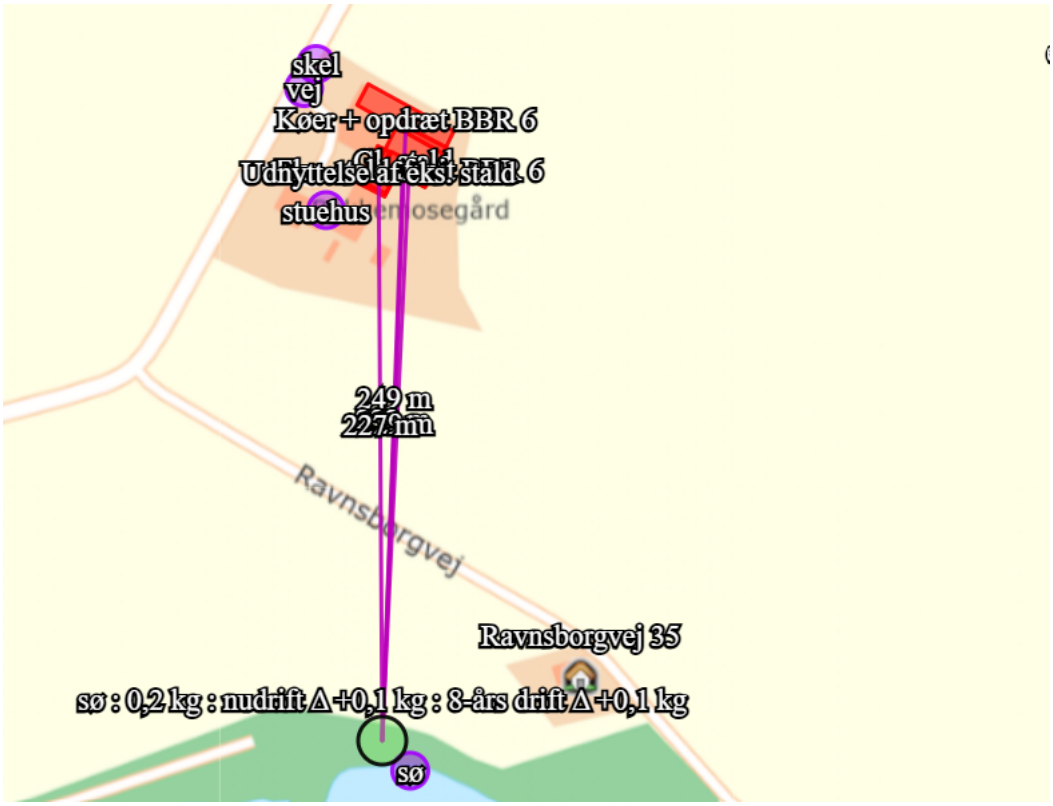

Kort 4.2.2 Bakkemosegård i forhold til kategori 3 natur, der ikke er skov

Nærmeste skov, der betegnes som kategori 3 natur er en mindre skov ca. 400 m øst fra den nye stald.

Ammoniakemissionen på skoven, er i den elektroniske ansøgning beregnet til totalt 0,4 kg ammoniak pr. ha pr. år, hvilket er det dobbelte af i nudrift og i driften for 8 år siden.

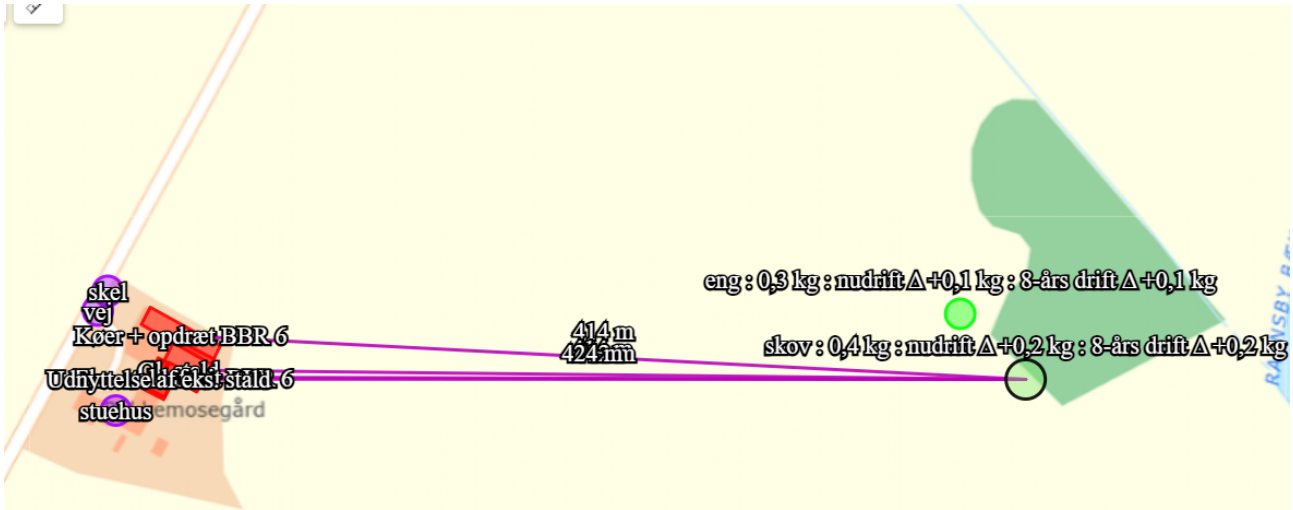

Kort 4.2.3 Bakkemosegård i forhold til kategori 3 natur, der er skov

Jf. husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen er grænseværdien for ammoniak på kategori 1 natur målt som totaldeposition 0,2 – 0,7 kg ammoniak pr. ha pr. år afhængig af antallet af andre brug, der påvirker samme område. Da det er beregnet, at ejendommen til nærmeste kategori 1 natur bidrager med 0,2 kg ammoniak pr. ha pr. år, er kravet under alle omstændigheder overholdt.

Jf. husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen er grænseværdien for ammoniak på kategori 2 natur målt som totaldeposition 1,0 kg ammoniak pr. ha pr. år. Da det er beregnet at ejendommen ikke bidrager med ammoniak til nærmeste kategori 2, er kravet overholdt.

Jf. husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen er grænseværdien for ammoniak på kategori 3 natur målt som meremission i ansøgt drift 1 kg ammoniak pr. ha pr. år såfremt ikke særlige forhold gør sig gældende.

Ammoniakemissionen er den dobbelte i ansøgt drift som i nudrift og som i driften for 8 år siden, men fortsat under 1 kg. Det er Lolland Kommunes vurdering, at der ikke er særlig forhold, der gør, at op til 1 kg N/ha/år ikke kan accepteres.
Ca. 200 m syd for Bakkemosegård ligger et større sammenhængende naturareal kaldet ”Sø” i ansøgningen, med enge, moser og søer omfattet af beskyttelsesbestemmelserne i naturbeskyttelsesloven § 3.

I den elektronisk ansøgning er det beregnet, at der på den nordlige grænse af dette område fra Bakkemosegård er en deposition på 0,2 kg ammoniak pr. ha pr. år, hvilket er det dobbelte af i nudriften., men stadig under den tilladte grænse. Det er også her Lolland Kommunes vurdering, at der ikke er særlig forhold, der gør, at op til 1 kg N/ha/år ikke kan accepteres.

Det er samlet set Lolland Kommunes vurdering, at ammoniak fra den ansøgt drift ikke vil påvirke naturen negativt.

4.3 Ammoniak og særligt beskyttede dyre- og plantearter

Her skal Lolland Kommune vurdere, om der er arter omfattet af Habitatdirektivet, som er de samme arter, som er omfattet af Habitatbekendtgørelsen bilag IV (bilag IV arter eller særligt beskyttede dyre- og plantearter).

Lolland Kommunes bemærkninger og vurdering

Natura2000-oplande
Lolland Kommune har vurderet, at det ansøgte ikke vil have en negativ effekt på de arter og habitatnaturtyper som er opført på udpegningsgrundlaget for Natura 2000 område nr. 173 Smålandsfarvandet nord for Lolland, Guldborgsund, Bøtø Nor og Hyllekrog-Rødsand. Ligeledes har vi vurderet, at det ansøgte ikke vil have en negativ påvirkning af arter opført på Habitatdirektivets bilag IV.

I vores vurdering har vi lagt til grund, at det ansøgte ikke ligger inden for, eller i umiddelbar geneafstand af, de arter og habitatnaturtyper som er på Natura 2000 områdets udpegningsgrundlag. Vi har derfor vurderet at det ansøgte ikke vil have en negativ påvirkning.

Ligeledes har vi ikke kendskab til, at der findes bilag IV-arter i tilknytning til det ansøgte, ligesom vi har vurderet, at der ikke i umiddelbar nærhed findes egnede habitater for arter på Habitatdirektivets bilag IV,

som vil blive påvirket af det ansøgte, da der alene er tale om en udvidelse af produktionen i allerede eksisterende staldafsnit. Samlet har vi vurderet at det ansøgte ikke vil have en væsentlig negativ påvirkning af områdets samlede økologiske funktionalitet.

Der stilles ingen vilkår.

4.4 Ammoniak og internationale naturbeskyttelsesområder

Her skal Lolland Kommune vurdere ammoniak fra anlæggets påvirkning af internationale naturbeskyttelsesområder - kaldet Natura 2000.

Lolland Kommunes bemærkninger og vurdering

Nærmeste Natura 2000 område er Natura 2000 område nr. 173[5] ca. 3 km nord øst for anlæg på ejendommen. I den elektroniske ansøgning er det beregnet, at den årlige ammoniak deposition på grænsen til området er på 0,2 kg ammoniak pr. ha i ansøgt drift – I nudrift samt i driften for 8 år siden var den 0,1 kg ammoniak pr. ha. Dette er en fordobling, men stadig ligger det inden for grænsen.

Det er Lolland Kommunes vurdering, at den ansøgte drift ikke har en negativ indflydelse på Natura 2000 områder i forhold til nudriften.

Der stilles ingen vilkår.

5. Jord, grundvand og overfladevand

I dette kapitel beskrives anlægget i forhold til jord, grundvand og overfladevand.

5.1 Jord og grundvand

Her skal Lolland Kommune vurderer, om den ansøgte drift giver anledning til risiko for forurening af jord eller grundvand.

Ansøgers oplysninger

Ansøger har ikke oplyst særskilt om driften i forhold til jord- og grundvand.

Lolland Kommunes bemærkninger og vurdering

[5] N173 – Smålandsfarvandet nord for Lolland, Guldborgsund, Bøtø Nor og Hyldekrog-Rødsand

Stalde er etableret efter retningslinjer i lovgivningen, som bl.a. fremgår af husdyrgødningsbekendtgørelsen og byggelovgivningen.

Det er Lolland Kommunes vurdering, at overholdelse af bestemmelserne i husdyrgødningsbekendtgørelsen sikrer, at staldene ikke giver anledning til forurening af jord og grundvand.

Der stilles derfor ingen vilkår.

5.2 Vaskevand og overfladevand

Her skal Lolland Kommune vurderer, om den ansøgte drift giver anledning til væsentlig påvirkning af overfladevand.

Ansøgers oplysninger

Spildevand fra stuehus og staldtoilet føres til kloak. Tagvand ledes til dræn.

Lolland Kommunes bemærkninger og vurdering

Drikkevandsspild opsuges af strøelsen, og der vil ikke ske vask af stalde. Da der ikke afledes vand fra stalde eller andre anlæg i forbindelse med besætningen, har Lolland Kommune ingen bemærkninger.

Der stilles derfor ingen vilkår.

6. Forurening fra anlægget

I dette kapitel beskrives anlæggets direkte påvirkning af omgivelserne – undtagen ammoniak og samt påvirkning af jord, grundvand og overfladevand, som behandles særskilt.

6.1 Lugt

Ansøgers oplysninger

Lugtgenerne fra den ansøgte produktion beregnes til 62,2 m for nærmeste nabo, 110,6 m til samlet bebyggelse og 196,7 m til byzone. Der er konkret 220 m til nærmeste nabo på Ravnsborgvej 35; 1393 m til

nærmeste samlede bebyggelse ved Bandholmvej 109 og 2.200 m til den udpegede byzone ved Kragenæs.

Samlet resultat af lugtberegning

Bebyggelse	Kumulation	Model	Ukorrigeret geneafstand (m)	Korrigeret geneafstand (m)	Vægtet gennemsnitsafstand (m)	Genekriterie overholdt
Ravnsborgvej 35	0	FMK	62,2	62,2	220,7	Ja
Bandholmvej 109	0	FMK	110,6	110,6	1393,1	Ja
Kragenæs By, Birket	0	FMK	196,7	196,7	2200,9	Ja

Forklaring til samlet resultat af lugtberegning

* Geneafstanden fra NY modellen er 0, selvom der er en faktisk lugt fra staldgruppen. Dette skyldes at lugten er for lav til at lugtspredningen kan beregnes.

Tabel 6.1.1 Beregning af lugt fra den elektroniske ansøgning

Lolland Kommunes bemærkninger og vurdering

Tabel 6.1.1 skal læses således, at der skal være mindst 62,2 m mellem staldanlæg (beregnet lugtcentrum) til den enkelt beliggende bolig uden landbrugspligt Ravnsborgvej 35, og der er reelt 200 m. Kravet er derfor overholdt til denne bolig.

Er den korrigerede geneafstand (beregnet) mindre end den vægtede gennemsnitsafstand (den faktiske afstand fra et beregnet lugtcentrum), er kravet overholdt.

Kravet er derfor overhold til de nærmeste enkelt beliggende boliger uden landbrugspligt i landzone, til samlet bebyggelse samt til grænsen til byzonen Horslunde.

Desuden forventes der væsentlig mindre lugt end beregnet, da der i beregning af lugt ikke er taget højde for, at en del af køerne går ude i sommerhalvåret.

Lolland Kommune har ingen bemærkninger til ansøgers vurdering af lugt.

Der stilles ingen vilkår.

6.2 Skadedyr

Ansøgers oplysninger

Fluer vil blive bekæmpet efter gældende regler. Der forventes dog ikke at blive problemer med fluer i kvægstalden, bl.a. fordi størstedelen af dyrene afgræsser eksterne arealer i sommerperioden.

Hvis der opstår et behov, vil fluer blive bekæmpet med kalk i strøelsen.

Bekæmpelse af rotter foregår via aftale med kommunen eller privat firma.

Regelmæssig rengøring af stalden og oprydning på ejendommen vil være med til at begrænse gener fra skadedyr.

Det øgede dyrehold vurderes ikke at give anledning til væsentlige gener for omkringboende, da der udvises hensyn, og da der er god afstand til naboerne.

Lolland Kommunes bemærkninger og vurdering

I forhold til skadedyr finder Lolland Kommune det væsentligt, at der ikke skabes gunstige forhold for skadedyr som fluer og rotter, hvilket sikres ved, at der på ejendommen holdes så rent for husdyrgødning, foderspild samt diverse oplag, som det er muligt.

Opstår der problemer med skadedyr finder Lolland Kommune det væsentligt, at bekæmpelsen af disse sker i overensstemmelse med de af Aarhus Universitet, Institut for Agroøkologi, fastsatte retningslinjer, der opdateres løbende.

6.3 Affald og kemikalier

Ansøgers oplysninger

Døde dyr opbevares overdækket med kadaverkappe, og afhentes efter behov. Døde dyr afhentes af DAKA og normalt indenfor 24 timer efter anmeldelse, hvis ikke det er op til weekend eller helligdag. Afhentningstidspunktet vil som regel være inden for en normal arbejdsdag.

Der opbevares ikke medicin på ejendommen. Hvis der en sjælden gang behandles syge dyr, medbringer dyrlægen medicinen og tager den brugte emballage med retur.

Der er en dieseltank på ejendommen. Der er et mindre oplag af kemi i aflåst kemirum i maskinhuset.

Lolland Kommunes bemærkninger og vurdering

Lolland Kommune finder det tilstrækkeligt, at gældende lovgivning om opbevaring og bortskaffelse af affald, samt at Lolland Kommunes affaldsregulativer overholdes.

Lolland Kommune har ingen bemærkning til olietank og kemirum, under forudsætning af, at disse er lovlige.

Angående bortskaffelse af kadaver finder Lolland Kommune gældende lovgivning og modtager firmaets retningslinjer for tilstrækkelige.

Egenkontrol i forhold til affald fremgår af kapitel 1.3 om vilkår.

Der stilles ellers ingen vilkår.

6.4 Støj, støv og vibrationer

Ansøgers oplysninger

Eventuelle øgede støv- og støjgener forventes at være begrænsede sammenlignet med nudriften.

Problemer med støv kan hovedsageligt opstå ved håndtering af wrap og halm. Håndteringen foregår dog med god afstand til naboerne.

Støj fra staldanlægget vil kunne forekomme fra den daglige pasning af dyrene samt interne og eksterne transporter til og fra ejendommen. Der vurderes imidlertid at være begrænsede støjgener fra dyreholdet, da der er god afstand til naboerne. Se skema i ansøgningsbilaget.

Lolland Kommunes bemærkninger og vurdering

Det er Lolland Kommunes vurdering, at Miljøstyrelsens vejledning om støj fra landbrug til enhver tid skal overholdes. Desuden stilles der vilkår om, at evt. støjmåling skal ske efter Miljøstyrelsens retningslinjer.

Det forventes ikke, at driften af ejendommen giver anledning til støv eller vibrationer, der kan være til gene for naboerne eller de omkringliggende områder.

6.5 Transport

Ansøgers oplysninger

Antallet af transporter forventes ikke at stige efter udvidelsen. Der kan undtagelsesvis forekomme transporter på alle tider af døgnet, men så vidt muligt planlægges transport inden for normal arbejdstid. Tidsrummet for udkørsel med husdyrgødning planlægges normalt at foregå i hverdagene, og vil hovedsageligt foregå forår og efterår.
Dybstrøelse: ca. 25 transporter/år (8 tons vogn), én gang om året.
Aflevering af skrald til genbrugsstation: ca. 4 gange/år.
Afhentning af døde dyr: 2 gange om året.
Afhentning af slagtedyr: ca. 4-6 gange/år.
Levering af foder: fodres udelukkende med ensilage og korn, der opbevares på gården.
Levering af halm: 1-2 gange/år (levering foregår direkte fra egne marker).

Transporterne vurderes ikke at give anledning til gener for omkringboende, da det drejer sig om få transporter, og der er god afstand til naboerne.

Lolland Kommunes bemærkninger og vurdering

Lolland Kommune har ingen bemærkninger til ovenstående. Det er Lolland Kommunes vurdering, at til - og frakørsel forholdene på ejendommen ikke giver anledning til væsentlig gene for naboerne.

Der stilles ingen vilkår.

6.6 Andre påvirkninger

Ansøgers oplysninger

Udvidelsen med produktion af 100 slagtesvin årligt vurderes ikke at give anledning til væsentlige gener for omkringboende, da der udvises hensyn og da der er god afstand til naboerne.

Energi

Med den ansøgte ændring vurderes energiforbruget på ejendommen at forblive status-quo, da der kun vil være lys i stalden kortvarigt, når dyrene passes i vinterperioden.

Lolland Kommunes bemærkninger og vurdering

Det er Lolland Kommunes vurdering, at der i ansøgt drift ikke vil være gener for naboerne i form af f.eks. lys fra det samlede anlæg på ejendommen.

Der stilles derfor ingen vilkår.

7. Egenkontrol

Egenkontrol vilkår

1. Denne tilladelse skal være let tilgængelig på ejendommen som trykt eksemplar eller elektronisk.

2. Nedenstående dokumentation skal opbevares på husdyrbruget i mindst 5 år og fremvises for tilsynsmyndigheden, hvis denne anmoder om det.

8. Bilag

Ansøgning om
miljøtilladelse efter
husdyrgodkendelseslovens
§ 16b

Delvis udnyttelse af eksisterende staldbygning
på
"Bakkemosegård"
Ravnsborgvej 31, 4943 Torrig L

1. udgave jan 2026

A. Oplysninger om ansøger og ejerforhold 3

B. Oplysning om husdyrbruget og det ansøgte 3

Indretning af stalde 3
Gødningsproduktion og opbevaringskapacitet 3
Lokalisering 4
Faste afstandskrav 4
Ammoniakfordampning og BAT-niveau 5
Påvirkning af natur 5
Lugtemission og nabogener 6
Transporter 7
Støv, støj, skadedyr og fluer 7
Energi 8
Vandforbrug 8
Spildevand 8
Affald og kemikalier 9
Driftsforstyrrelser og uheld 10

Resume

Jonas Henriksen ejer "Bakkemosegård" hvorpå, der er godkendt et produktionsareal på 456 m2 på ejendommen. Der er et ønske om at udvide produktionsarealet ved udnyttelse af eksisterende staldafsnit således, at der fremadrettet er 552 m2 produktionsareal på ejendommen. Derudover ønskes eks. Staldafsnit BBR6 samt den ønskede udvidelse omfattet af flexgruppen "Alle dyr; dybstrøelse".

Ejendommen ligger naturskønt indenfor Ravnsby Bakke fredningen. Ejendommen er samtidigt omfattet af skovbyggelinje. Da dyreholdet både i dag og i fremtiden er en væsentlig del af den landbrugsmæssige drift, er hverken fredning (som er lavet for at undgå grusgravning i området) eller skovbyggelinje problematiske.

Der er i IT-ansøgningssystemet regnet med worst-case, hvor dyrene er på stald hele året. Reelt foretages der naturpleje med afgræsning uden dørs, så længe forholdene tillader det. Der er ingen opbevaring af dybstrøelse på ejendommen, Dybstrøelsen udbringes direkte fra stalden. Staldene er med naturlig ventilation.

A. Oplysninger om ansøger og ejerforhold

Oplysninger om bedriften og ejerforhold fremgår af IT-ansøgningssystemet, skema 254897.

B. Oplysning om husdyrbruget og det ansøgte

Indretning af stalde

Eksisterende stalde er med dybstrøelse. Det nye staldafsnit bliver ligeledes med dybstrøelse.

Der er i nudrift 30 ammekøer med opdræt, der vil blive udvidet med 100 slagtegrise om året i ansøgt drift.

Gødningsproduktion og opbevaringskapacitet

Kapacitetsberegning for den forventede gødningsproduktion **i nudrift:**
Dybstrøelse:

Ca. 30 ammekøer: 30 × 10,06 t/år =	301,8 t/år
Ca. 15 tyrekalve (0-6 mdr.): 15 × 0,98 t/år =	14,7 t/år
Ca. 15 ungtyre (6 mdr. – slagtning): 15 × 2,53 t/år =	37,9 t/år
Ca. 22 kvier (6 mdr. – kælvning): 22 × 5,52 t/år =	121,4 t/år
Ca. 8 småkvier (0-6 mdr.): 8 × 1,89 t/år =	15,1 t/år
Dybstrøelse i alt: 1,7 m3/t x 490,9 t/år =	**ca. 834,6 m^3/år**

Kapacitetsberegning for den forventede gødningsproduktion **i ansøgt drift:**
Dybstrøelse:

Ca. 30 ammekøer: 30 × 10,06 t/år =	301,8 t/år
Ca. 15 tyrekalve (0-6 mdr.): 15 × 0,98 t/år =	14,7 t/år
Ca. 15 ungtyre (6 mdr. – slagtning): 15 × 2,53 t/år =	37,9 t/år
Ca. 22 kvier (6 mdr. – kælvning): 22 × 5,52 t/år =	121,4 t/år
Ca. 8 småkvier (0-6 mdr.): 8 × 1,89 t/år =	15,1 t/år
Ca. 100 slagtegrise: 100 x 0,173 t/år =	17,3 t/år
Dybstrøelse i alt: 1,7 m3/t x 508,2 t/år =	**Ca. 863,94 m^3/år**

Den gødning, der kommer fra grisestalden, tilføres kvægstalden, hvor den samlede dybstrøelse fra ammekvægsstalden udbringes direkte en gang om året. I praksis vil mængden af dybstrøelse være væsentligt mindre, da kvæget er på græs størstedelen af året.

På baggrund heraf vurderes mængden af dybstrøelse at være maks. 250 m3/år.

Dybstrøelsen fra kvægstalden vil blive kørt direkte ud forår og efterår og pløjet ned eller lagt i markstak.

Lokalisering

Ejendommen er beliggende i landzone i Lolland Kommune syd for Kragenæs.

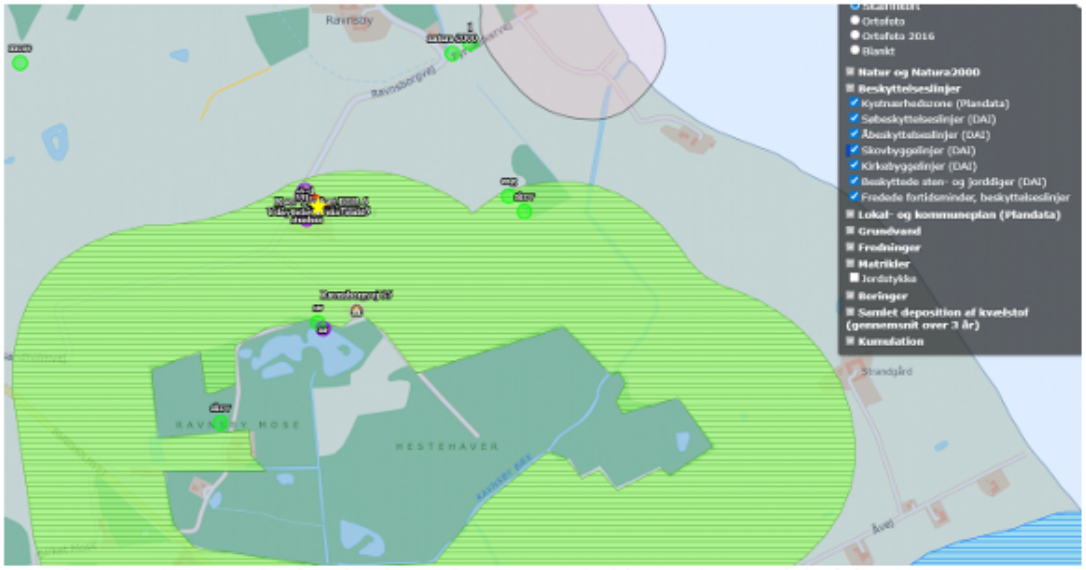

Ejendommen ligger indenfor skovbyggelinjen. Dyreholdet er dog en del af den landbrugsmæssige drift på ejendommen, og derfor er der ikke konflikt med skovbyggelinjen.

Ejendommen er ligeledes beliggende indenfor Ravnsby Bakke fredningen, som er foretaget for at forhindre grusgravning i området -fredningen er således ikke problematisk i forhold til de ønskede disponeringer på "Bakkemosegård".

Der er ikke øvrige beskyttelseslinjer, der påvirker det ønskede projekt.

Faste afstandskrav

Bedriften overholder nedenstående afstandskrav:

- Ikke almene vandforsyningsanlæg (25 m)
- Almene vandforsyningsanlæg (50 m)
- Vandløb (herunder dræn) og søer (15 m)
- Levnedsmiddelvirksomhed (25 m)
- Beboelse på samme ejendom (15 m)

- Eksisterende eller ifølge kommuneplanens rammedel fremtidigt byzone- eller sommerhusområde (50 m)
- Naboskel (30 m)
- Offentlig vej (15 m)

Landskabelige forhold

Da der i forbindelse med projektet kun sker ændringer i eksisterende bygninger, vurderes projektet ikke at have en væsentlig påvirkning på de landskabelige værdier. Ejendommen vil fortsat fremstå som en harmonisk, samlet ejendom.

Ammoniakfordampning og BAT-niveau

Ammoniakfordampningen og BAT-emissionskrav udregnes i det digitale ansøgningssystem. Der er lavet en "worst case" beregning, hvor dyrene er sat på stald hele året. Dybstrøelse for ammekvæg og grise er det bedst tilgængelige staldsystem for disse dyr. Der er i IT-ansøgningssystemet valgt flex-gruppe for dyr på dybstrøelse for at give maksimalt fleksibilitet på ejendommen. Der udledes samlet 753kg ammoniak-N/år fra ejendommen.

Samlet BAT beregning

	Stalde	Lagre	Total
Samlet BAT krav (kg NH_3-N /år)	753	0	753
Faktisk emission (kg NH_3-N /år)	753	0	753
Forskel (kg NH_3-N /år)	-	-	0
Vejledende BAT Overholdt?	-	-	Ja

Påvirkning af natur

Der er i IT-ansøgningssystemet regnet på en række naturpunkter herunder nærmeste søer, moser og enge. Der er desuden foretaget beregninger til nærmeste kategori 2 overdrev, som er et overdrev over 2,5 ha. Endelig er der regnet på påvirkning af Natura 2000 natur - den såkaldte kategori 1 natur, som er særligt beskyttet.

Beregningerne ses nedenfor:

Samlet resultat af ammoniakberegninger

Samlet emission: **752,8** (kg NH_3-N/år) Meremission (8 års-drift): **397,4** (kg NH_3-N/år) Meremission (nudrift): **369,7** (kg NH_3-N/år)

Oversigt af naturpunkter

Navn:	Kategori:	Opretter:	Kumulation:	Ruhed natur:	Merdeposition (kg N/ha/år):		Totaldeposition (kg N/ha/år):
					8-års drift	Nudrift:	
Kat. 2 Overdrev NØ	Kategori 2	Ansøger	0	Bn	0,0	0,0	0,0
1	Kategori 1	Ansøger	0	S	0,1	0,1	0,2
skov	Kategori 3	Ansøger	0	S	0,2	0,2	0,4
skov	Kategori 3	Ansøger	0	S	0,0	0,0	0,1
natura 2000	Kategori 1	Ansøger	0	Bn	0,1	0,1	0,2
sø	Kategori 3	Ansøger	0	V	0,1	0,1	0,2
mose	Kategori 3	Ansøger	0	Bn	0,0	0,0	0,1
eng	Kategori 3	Ansøger	0	Bn	0,1	0,1	0,3

Der er ingen betydelige merbelastninger af kategori 1, 2 og 3-naturområderne, da alle merbelastninger er under 1 kg N/ha/år. På baggrund heraf vurderes projektet ikke at have en væsentlig påvirkning af naturområderne.

Lugtemission og nabogener

Lugtgenerne fra den ansøgte produktion beregnes til 62,2 m for nærmeste nabo, 110,6 m til samlet bebyggelse og 196,7 m til byzone. Der er konkret 220 m til nærmeste nabo på Ravnsborgvej 35; 1393 m til nærmeste samlede bebyggelse ved Bandholmvej 109 og 2.200 m til den udpegede byzone ved Kragenæs.